

Маренич Т.Г., Годєкова О.С., Бабаєв С.К. Теоретичні засади економічного зростання суб'єктів агрогосподарювання

У статті розглянуто теоретичні засади економічного зростання суб'єктів агрогосподарювання. Відзначено, що у комплексі заходів, які підвищують економічну ефективність сільськогосподарського виробництва, важливе місце посідає інтенсифікація як основа реалізації стратегії сталого розвитку аграрного сектора. Досліджено сутність понять «інтенсивність» та «інтенсифікація», запропоновано авторське визначення сутності інтенсифікації сільського господарства. Узагальнено фактори та напрями інтенсифікації виробництва сільськогосподарської продукції в сучасних умовах. Наголошується, що перспективи підвищення економічної, соціальної та екологічної ефективності інтенсифікації визначаються перш за все повнотою дії всіх її факторів в їхньому діалектичному взаємозв'язку.

Ключові слова: інтенсивність, інтенсифікація, інтенсифікація сільського господарства, ефективність економічної системи, фактори інтенсифікації, сталий розвиток аграрного сектора.

Abstract

Marenych T.G., Hudecova O.S., Babayev S.K. Theoretical grounds of the agribusiness subjects economic growth

Theoretical grounds of the agribusiness subjects economic growth are reviewed in the article. It was stated intensification as the basis of implementing the sustainable development strategy for the agrarian sector in the complex of measures aimed to improve the efficiency of agricultural production. The essence of terms "intensity" and «intensification» has been reviewed and the authentic definition of the essence of intensification of agriculture was proposed. The factors and directions of the intensification of agricultural production in the current situation were summarized. It was emphasized that prospects for improving economic, social and ecological efficiency are defined mostly by the complete action of all its factors in their dialectical interaction.

Key words: intensity, intensification, intensification of agriculture, and the efficiency of economic systems, factors of intensification, sustainable development of the agricultural sector.

Стаття надійшла до редакції 11.04.2016 р.

УДК 330. 338.436

КРЮКОВА І.О., доктор економічних наук, доцент,
завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
Одеський державний аграрний університет

**ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
БІЗНЕС-СУБ'ЄКТІВ СФЕРИ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА**

Крюкова І.О. Формування механізму реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів сфери агропромислового виробництва

У статті обґрунтовано науково-методичні засади формування механізму реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів агропромислової сфери виробництва. Визначено основні завдання механізму реалізації інноваційного потенціалу підприємств сектору. Обґрунтовано основні принципи взаємодії складових елементів механізму реалізації інноваційного потенціалу бізнес-структур АПВ. Проведено оцінку рівня інноваційної активності сучасних підприємницьких структур агропромислового виробництва. Проаналізована структура фінансування інновацій підприємств АПВ. Запропонована блок-схема реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів агропромислового виробництва на системних засадах потокових методичних концепцій інноваційного управління.

Ключові слова: інноваційний потенціал, механізм реалізації інноваційного потенціалу, бізнес-суб'єкти, агропромислове виробництво, інноваційний розвиток, інноваційна активність.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Успішна реалізація стратегічних завдань розвитку національного агропромислового сектору в контексті євроінтеграційних трансформацій неможлива без механізмів підвищення рівня	конкурентоспроможності виробників за умов загострення конкурентної боротьби. Світовою теорією і практикою переконливо доведено, що найбільш ефективним адаптаційним механізмом до ринкових умов постає
--	--

механізм, заснований на системній взаємодії інструментів інноваційного розвитку. Формування і імплементація такого механізму у практичну діяльність підприємств сфері агропромислового виробництва сьогодні є неодмінною передумовою виходу на європейські ринки та здобуття гідного місця серед європейських виробників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-практичній проблематиці реалізації інноваційної моделі розвитку національної економіки, зокрема, одному з найбільш пріоритетних її секторів – аграрному виробництву, приділено значна увага з боку відомих вчених, значний вклад з яких зробили: Л.Л. Антонюк, Л.М. Березіна, І.Ю. Гришова, О.І. Дацій, С.М. Ілляшенко, М.Я. Дем'яненко, М.Й. Малік, О.В. Митяй, В.В. Россоха, П.Т. Саблук, Ю. Ульяновченко, В.В. Юрчишин та інші. Поряд з цим, сучасні реалії показують, що вихід вітчизняних аграрних виробників на світові ринки та поява на національному агропродовольчому ринку зарубіжних компаній несе не тільки нові можливості, але й формує цілком реальні загрози втрати конкурентних позицій національним виробництвом. Дієвим інструментом захисту та нарощування конкурентного потенціалу може виявитись лише інноваційна політика бізнес-суб'єктів, яка потребує постійної системної адаптації до динамічних факторів ринкового середовища. За таких умов виникає об'єктивна необхідність постійного удосконалення механізму реалізації інноваційного потенціалу, корегування складу його основних елементів і важелів, характер взаємодії яких має ґрунтуватись на результатах безперервного і всебічного моніторингу ринку сільськогосподарської сировини та продуктів харчування.

Формулювання цілей статті. Метою статті є оцінка сучасного рівня інноваційної активності підприємницьких структур сфери агропромислового виробництва та обґрунтування науково-методичних засад формування механізму реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів АПВ.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку

АПВ динамічний розвиток його основних сфер неможливий без створення ефективного механізму інноваційного розвитку агропромислових структур. У розвинутих країнах ступінь конкурентоспроможності економіки в цілому, окремих її секторів, суб'єктів господарювання та товарів і послуг визначає саме рівень впровадження інновацій у виробництво й управління. Розвиток інноваційної сфери тісно взаємопов'язаний з активізацією інвестиційної діяльності, яка формує фундаментальні засади наукових розробок і реалізації інноваційних проектів.

Вітчизняна практика інноваційних перетворень в агропромисловій сфері не забезпечила значного покращення результативних показників діяльності підприємств, нарощування обсягів виробництва, покращення ролі і місця національних товаровиробників на світових ринках продуктів харчування. За даними вітчизняних дослідників, сьогодні інноваційний потенціал сфери агропромислового виробництва реалізується на 5-7 %, в той час, коли в зарубіжних країнах цей показник становить понад 55-60 % [2]. Внаслідок цього все більшої актуальності набуває проблема розробки і реалізації стратегій, методів, інструментів і практичних заходів здійснення інноваційної діяльності, які в сукупності реалізуються у складі механізму інноваційного розвитку підприємств.

Загальноприйнятим є трактування «механізму» як особливого утворення або системи елементів і зв'язків, яка забезпечує функціонування і розвиток певного об'єкта. Інноваційний механізм – це організаційно-економічна форма здійснення інноваційної діяльності і сприяння пошуку інноваційних рішень, а також важелі стимулювання і регулювання цієї діяльності [1]. О.І. Дацій доповнює таке тлумачення на основі визначення функціональних таких груп корпоративного інноваційного механізму: 1) механізми організації інноваційної діяльності, розробки і впровадження інновацій, їх фінансування; 2) мотиваційний механізм; 3) механізм технологічного

трансферту, інтелектуальної власності; 4) механізми планування інноваційних заходів та їх контролю [5].

Зміст механізму реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів АПВ доцільно розглядати в діалектичному взаємозв'язку основних його елементів, інструментів, принципів і методів інноваційних перетворень, що визначаються функціями і завданнями реалізації інноваційних можливостей та імплементуються в єдину систему розробки і впровадження інновацій в діяльності господарських структур (рис. 1).

Вибір і застосування конкретних інструментів здійснення інноваційної діяльності та характер поєднання їх з іншими аспектами функціонування сфери АПВ визначаються завданнями механізму реалізації інноваційного потенціалу її бізнес-суб'єктів, а саме:

- приведення рівня розвитку продуктивних сил і виробничих відносин у відповідність з сучасними вимогами ринкових законів, що ґрунтується на гармонійному поєднанні економічних інтересів власників бізнесу, персоналу підприємств, держави, реалізації інтересів різних соціальних і професійних груп;

- стимулювання розвитку науково-технологічного і соціально-економічного прогресу, що відображається одержаним ефектом в системі результативних соціально-економічних показників;

- орієнтація інноваційної діяльності бізнес-суб'єктів АПВ на відповідність європейським принципам і стандартам;

- удосконалення організаційно-економічного механізму державної підтримки впровадження інновацій у сфері АПВ;

- створення в економіці умови для ефективного використання інноваційного потенціалу економічного зростання, забезпечення узгодженості інтересів учасників такого механізму та еколого-соціальне спрямування розвитку зростання рівня конкурентоспроможності вітчизняних агропромислових структур на внутрішньому та зовнішньому ринках;

- реалізація дієвої агропромислової політики з формування інноваційно-інвестиційної спрямованості секторів АПВ, формування інфраструктури інноваційного ринку, вибір ефективних інструментів і напрямів активізації інноваційних перетворень в галузі.

Механізм реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів АПВ України включає набір складових інноваційної спрямованості розвитку агропромислових формувань, інфраструктуру ринку інновацій, методи та принципи реалізації інноваційної політики держави, інструменти активізації інноваційних перетворень в галузі (рис. 1). Взаємодія кожного елементу механізму інноваційного розвитку ґрунтується на реалізації наступних принципів:

- системність - здійснення інноваційних перетворень у всіх аспектах сферах діяльності підприємства;

- гнучкість - адаптація діяльності бізнес-структур до сучасних змін в сфері науково-технологічного розвитку;

- пріоритетність - пріоритет інноваційного типу розвитку над традиційною системою виробництва й управління;

- адекватність - відповідність темпів і характеру інноваційних перетворень АПВ до зовнішнього економічного та наукового середовища;

- динамічність - забезпечення безперервного процесу інноваційного розвитку бізнес-структур;

- ефективність - перевищення темпів зростання кількісних і якісних показників господарювання над темпами зростання витрат на інноваційні перетворення;

- узгодженість інтересів - рівний доступ всіх суб'єктів економічної системи до участі в інноваційному процесі та реалізація інтересів всіх учасників такого процесу: окремих працівників, власників бізнесу, органів державного управління, інвесторів, інноваційних структур.

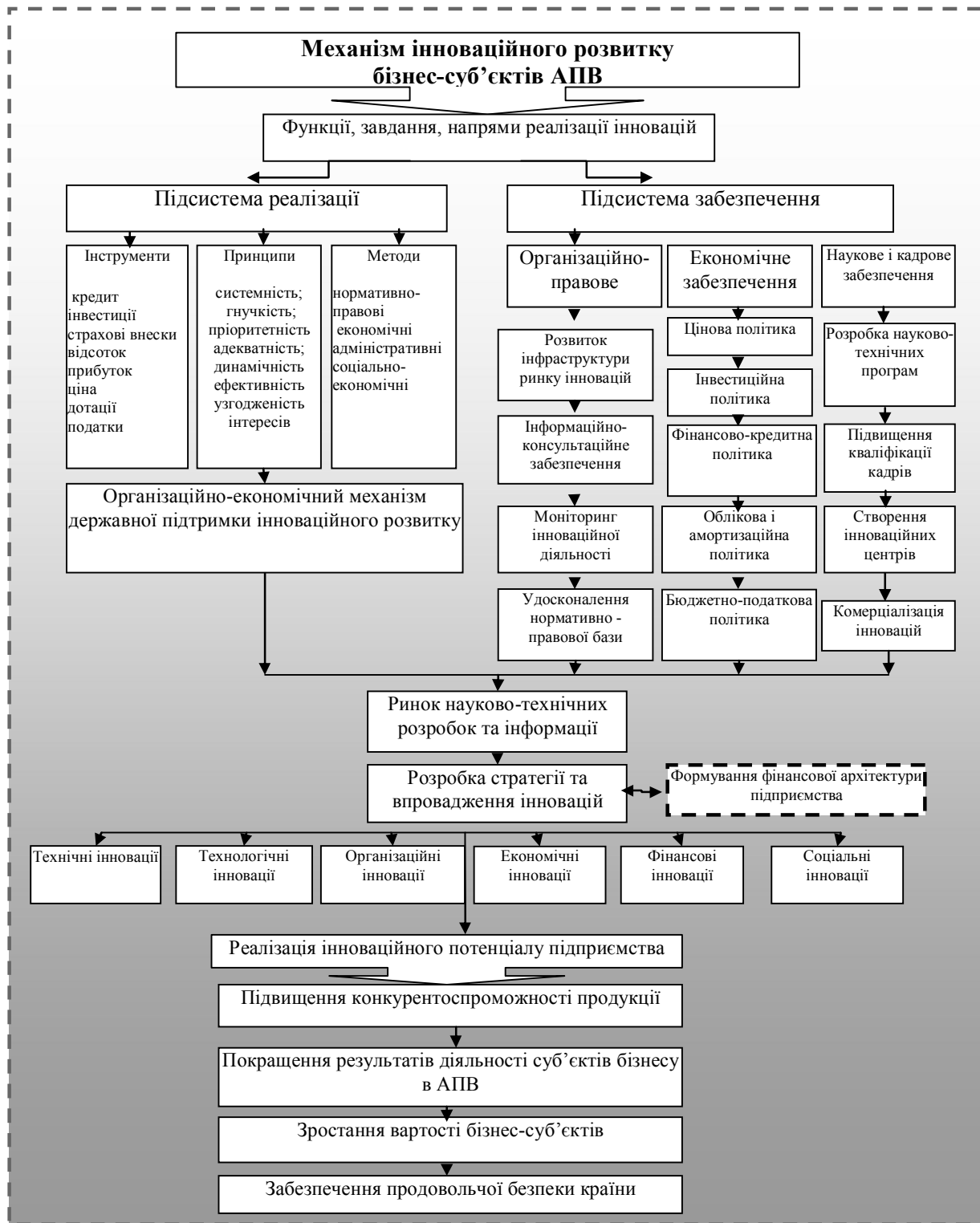

Рис. 1. Механізм реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів сфери АПВ

Результативність здійснення інноваційних перетворень на будь-якому інституціональному рівні управління економічними системами в значній мірі визначається ефективністю використання людського ресурсу як головної складової

потенціалу [4]. Найбільш значимою частиною людських ресурсів для забезпечення економічного зростання є частина, яка відноситься до сфери науки і техніки. Аналіз зарубіжного досвіду інноваційних перетворень показує, що

розвиток наукомістких видів діяльності завжди загострює проблему забезпечення кадровим потенціалом відповідної кількості і кваліфікації [7].

На сучасному етапі Україна поступово втрачає статус держави з потужним науковим потенціалом та розвинутою науковою інфраструктурою, що включає сукупність наукових установ, організацій, дослідних центрів та наукових кадрів, що забезпечують її функціонування шляхом виконання фундаментальних і прикладних досліджень [6]. Аналіз складу та структури персоналу наукових установ України за різними галузями досліджень свідчить про скорочення кількості наукових кадрів за

всіма сферами діяльності в Україні на 35,9 тис осіб (21,0 %) за останні десять років. Частка виконавців наукових розробок до загальної кількості зайнятого населення в Україні складає 0,5 % в порівнянні з відповідними показниками у зарубіжних країнах: Фінляндія і Данія – 3,2 %, Швейцарія – 2,6 %, Норвегія – 2,5 %, Туреччина – 0,74 % [9] (табл. 1).

Стосовно аграрної сфери виробництва, то темпи зниження кількості наукових кадрів та фінансування діяльності наукових установ даного сектору значно випереджають інші сфери національної економіки.

Таблиця 1

Динаміка кількості наукових кадрів в Україні за 2005-2014 рр.

Показники	Роки					
	2005	2008	2011	2012	2013	2014
1	2	3	4	5	6	7
Кількість працівників наукових організацій, тис осіб	170,6	149,7	134,7	129,9	123,2	109,6
Кількість спеціалістів, що виконують науково-технічні роботи, тис осіб	105,5	94,1	85,0	68,6	65,6	58,6
Частка спеціалістів в кількості економічно активного населення, %	0,47	0,42	0,38	0,44	0,45	0,50

[Джерело: 10]

Так, питома вага витрат за різними джерелами фінансування УААН у 2014 р. становила 5,1 % та, на відміну від частки фінансування наукових розробок в інших секторах, характеризується негативною тенденцією скорочення. Кількість організацій, які здійснюють наукові і науково-технічні розробки у сфері сільського господарства, за останні вісім років скоротилась на 31,3 %. Поряд з цим до 2,2 % збільшується питома вага інновацій, орієнтованих на створення нових сортів рослини і порід тварин, які впроваджуються суб'єктами аграрного бізнесу, що об'єктивно зумовлено загостренням конкуренції на агропродовольчих ринках.

Позитивним на сучасному етапі є кардинальна зміна сприйняття необхідності інноваційних перетворень суб'єктами вітчизняного агропромислового бізнесу.

Опитування керівників аграрних формувань і підприємств харчової промисловості Одеської області показали, що сьогодні 82,2 % топ-менеджерів розуміють вагомість і життєву необхідність переходу на інноваційну модель розвитку АПВ. Серед ключових стримуючих факторів інноваційної активності підприємницьких структур керівники називають: обмеженість фінансових можливостей (11,4 %), непрозорий механізм кредитування (6,1 %), недосконалий механізм державного субсидування інновацій (5,8 %), відсутність інфраструктури для розробки і комерціалізації нових розробок (7,4 %).

За існуючих реалій головним завданням механізму реалізації інноваційного потенціалу сфери АПВ є практичне впровадження результатів наукових досліджень і розробок у нові

продукти, технології, системи управління, які орієнтовані на комерційний успіх. Науково-теоретичну площину формування ефективного механізму реалізації інноваційного потенціалу суб'єктів агропромислового бізнесу необхідно доповнити методологічною базою визначення рівня інноваційної активності та ефективності впровадження інновацій. Розробка методологічних засад оцінювання рівня інноваційної активності підприємств має створити відповідні передумови подальшого стимулювання інноваційної діяльності та своєчасного і повного моніторингу її сучасного стану. На сьогоднішній день ступінь інноваційної активності підприємницьких структур сектору оцінюється за допомогою наступних показників: кількість інноваційно активних підприємств, їх частка в загальній кількості підприємств сектору, обсяг реалізованої інноваційної продукції, обсяг інноваційних витрат, кількість впроваджених нових технологічних процесів і інноваційних видів

продукції (табл. 2).

Як показали проведені дослідження, рівень інноваційної активності підприємств АПВ за ряд останніх років підвищився до 16,1 %. Поряд з цим, позитивна тенденція, яка склалась, не відповідає об'єктивним вимогам та параметрам конкурентоспроможності провідних економік світу. Так, за міжнародними стандартами, частка інноваційно-активних підприємств, зокрема, підприємств промислового сектору, має становити не менше 50 % від загальної їх кількості. Лише за таких умов підприємство та економіка країни в цілому можуть бути конкурентоспроможними на світовому ринку товарів і послуг. Сучасний рівень впроваджень інновацій в бізнес-структурах агропромислового сектору України практично не залишає шансів успішного закріплення на світових ринках продуктів промислової переробки сільськогосподарської сировини.

Таблиця 2

Рівень інноваційної активності бізнес-суб'єктів АПВ України, 2005-2014рр.

Показники	Роки						Темп приросту інноваційної активності, %
	2005	2008	2011	2012	2013	2014	
1	2	3	4	5	6	7	8
Частка інноваційно активних підприємств, %	11,9	13,0	16,2	17,4	16,8	16,1	4,2
Частка інноваційно-активних підприємств харчової галузі, од	12,3	12,0	16,1	17,4	18,5	17,3	5,0
Частка інноваційно активних аграрних підприємств, %	9,3	10,0	10,7	12,1	13,4	15,5	6,2

[Джерело: 10]

В значній мірі звуження ступеня реалізації інноваційних проектів в сфері АПВ за останні роки зумовлено недостатнім рівнем фінансування науково-дослідних робіт та практичних розробок. Аналіз джерел забезпечення інноваційної діяльності бізнес-структур свідчить, що інновації фінансувались, в основному, за рахунок власних джерел, питома вага яких становить

близько 52,9%, 1,0% - кошти Державного бюджету, відповідно 0,3% та 0,4% становили залучені вітчизняні і іноземні інвестиції, 0,1% - кошти місцевих бюджетів [10].

Однією з головних причини низького рівня використання інноваційного потенціалу є недостатнє фінансове забезпечення розробок та провадження інновацій, недосконала структура їх джерел

та механізм розміщення інвестицій в об'єктах науково-технічних розробок. У зв'язку з цим виникає об'єктивна потреба розробки ефективних схем авансування і розміщення фінансових ресурсів агропромислової сфери, спрямованих на нарощування інноваційного потенціалу та активізацію впровадження інновацій різноманітного характеру [3]. Фінансування інноваційних розробок та реалізація їх в практичній діяльності бізнес-структур АПВ має призводити до нарощування активів господарюючих суб'єктів, збільшення обсягів виробництва, покращення кінцевих результативних показників функціонування підприємств та нарощування їхньої ринкової вартості. У призмі формування, перетворення, розміщення та використання фінансових ресурсів, спрямованих на реалізацію інноваційного потенціалу агропромислових підприємств, процес фінансового забезпечення та одержання ефекту від впровадження інновацій в господарську практику доцільно розглядати в межах потокової концепції управління, функціональними домінантами якого виступають фінансові потоки.

Інноваційний потенціал підприємства вітчизняні автори визначають як певний рівень забезпеченості ресурсним потенціалом, якісні і кількісні параметри якого дозволяють підприємству досягати поставлених цілей інноваційного розвитку. Це стратегічна характеристика ресурсної готовності підприємства здійснювати тактичне і стратегічне управління інноваційною діяльністю за допомогою певних методів [12].

Досить розповсюдженим є трактування інноваційного потенціалу як сукупності наявних матеріальних і нематеріальних активів, що використовуються підприємством для здійснення його інноваційної діяльності і забезпечують досягнення конкурентних переваг шляхом розробки і впровадження інновацій [8].

Інноваційний потенціал розвитку

підприємства є змістовною складовою загального потенціалу функціонування господарюючих структур, до якого вчені відносять: майновий потенціал, фінансовий потенціал, виробничо-технологічний, кадровий, інформаційний. При такому комплексному підході, доцільно використовувати термін «потенціал господарюючої системи», у складі кого можна виділити наявність ресурсної складової, її вартості і сукупних результатів їх використання [11].

Стратегічним завданням механізму інноваційного розвитку бізнес-суб'єктів АПВ є реалізація інноваційного потенціалу як в напрямку здатності реалізовувати наявні можливості інноваційного розвитку, так і в активізації прихованих можливостей, які на даний момент не використовуються.

Критичний огляд наукової літератури дозволив визначити три методичні підходи, що виділяються вченими при дослідженні сутності та складу інноваційного потенціалу:

- ресурсний - як наявність та рівень забезпеченості відповідними видами ресурсів для здійснення інноваційних перетворень;

- діагностичний - як здатність ресурсів, що становлять інноваційний потенціал досягати поставлених цілей розвитку;

- результативний - як можливість ресурсів господарюючих суб'єктів створювати та впроваджувати інновації у діяльність та одержувати відповідний соціально-економічний ефект.

Зазначені характерні ознаки дають підстави розглядати процес інноваційного розвитку підприємств у призмі дії потокових концепцій фінансового менеджменту. Конвенційні властивості інноваційного потенціалу розкриваються в результаті взаємодії всіх елементів економічного потенціалу підприємства завдяки взаємозалежності фінансових потоків, які довершують механізм функціонування агропромислових підприємств і реалізують інноваційні можливості їх розвитку (рис. 2).

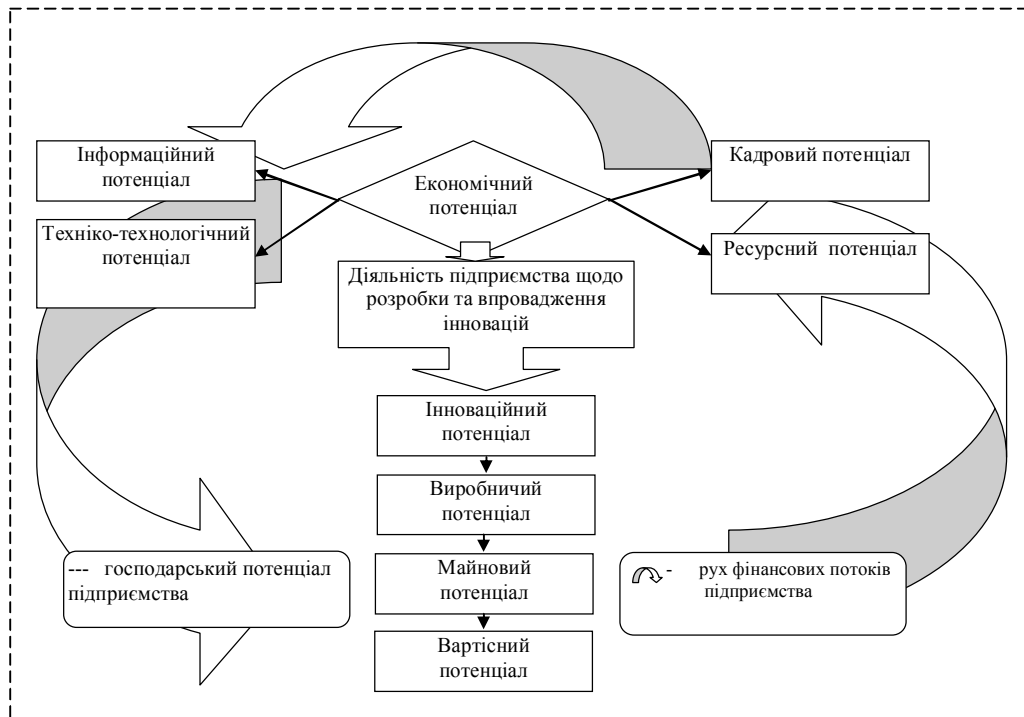

Рис. 2. Блок-схема реалізації інноваційного потенціалу бізнес-суб'єктів АПК через механізм фінансових потоків

Висновки. Таким чином, методологічні принципи реалізації інноваційного потенціалу агропромислових підприємств визначаються площиною взаємодії економічного потенціалу з іншими складовими господарського потенціалу. Синергійний ефект проявляється в результаті скерованості руху фінансових потоків, що обслуговують весь процес здійснення господарської діяльності суб'єкта

економічних відносин. Стратегічною метою механізму реалізації інноваційного потенціалу в контексті взаємодії в іншими складовими є підвищення рівня конкурентоспроможності і нарощування вартісного потенціалу бізнес-структур, що проявляється в кінцевих результативних показниках вартості бізнесу як об'єкта купівлі-продажу на ринку.

Література

1. Бажале Ю. М. Знаннєва економіка: теорія і державна політика / Ю. М. Бажале // Економіка і прогнозування. – 2003. – № 3. – С. 12-16.
2. Березіна Л. М. Інноваційна політика підприємств АПК: тактичні і стратегічні аспекти / Л. М. Березіна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2013. – № 4. – С. 121-127.
3. Гнатєва Т. М. Шляхи здійснення трансферу інновацій в аграрному секторі / Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми розвитку глобальної економіки в умовах глобалізації». – Харків: ХНТУСГ «Смугаста типографія», 2016. – С. 91-94.
4. Гришова І. Ю. Інституційне забезпечення аграрного ринку як чинник продовольчої безпеки / І. Ю. Гришова, В. М. Бондаренко, В. Ю. Єліневський / Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. – Том 19. – № 3. – С. 4-9.
5. Дацій О. І. Розвиток інноваційної діяльності в агропромисловому виробництві України: [монографія] / О. І. Дацій. – К.: ННЦ ІАЕ, 2004. – 428 с.

6. Ілляшенко С. М. Проблеми управління інноваційним розвитком підприємства у транзитивній економіці: [монографія] / С. М. Ілляшенко. – Суми: Університетська книга, 2005. – 582 с.
7. Митяй О. В. Аналіз готовності підприємств АПК до інноваційного розвитку як невід'ємна складова їх конкурентоспроможності / О. В. Митяй // Інноваційна економіка. – 2015. – № 3(58). – С. 122-129.
8. Россоха В. В. Формування інноваційно-інвестиційної політики в аграрній сфері економіки / В. В. Россоха, О. М. Гусак. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 240 с.
9. Саблук П. Т. Стан та напрями розвитку аграрної реформи / П. Т. Саблук // Економіка АПК. – 2015. – № 2. – С. 10-18.
10. Статистичний збірник «Наукова та науково-технічна діяльність в Україні за 2014 р.» / Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/druk/katalog/kat_u/publ7_u.htm
11. Шумпеттер Й. Теорія економічного розвитку / Й. Шумпеттер. – М.: Прогрес. – 1992. – 455 с.
12. Юрчишин В. В. Інноваційні аспекти еволюції економічної науки / В. В. Юрчишин // Економіка АПК. – 2012. – № 1. – С. 90-99.

References

1. Bazhale Yu.M. (2003). Znannyeva ekonomika: teoriya i derzhavna polityka [Snana Economics: theory and public policy]. *Ekonomika i prohnozuvannya – Economics and forecasting*, No 3, pp. 12-16 [in Ukrainian].
2. Berezina L.M. (2013). Innovatsiyna polityka pidpryyemstv APK: taktychni i stratehichni aspekty [Innovation policy of agricultural enterprises: tactical and strategic aspects]. *Marketynh i menedzhment innovatsiy – Marketing and management of innovations*, No 4, pp. 121-127 [in Ukrainian].
3. Hnat'yeva T.M. (2016). Shlyakhy zdiysnennya transferu innovatsiy v ahrarynomu sektori [The implementation of the transfer of innovation in the agricultural sector]. Problems of development of the global economy in conditions of globalization: *Zbirnyk materialiv Mizhmarodnoyi naukovy-praktychnoyi internet-konferentsiyi – Collection of materials of International scientific-practical Internet-conference*. (pp. 91-94). Kharkiv: KhNTUSH «Smuhasta typhrafiya» [in Ukrainian].
4. Hryshova I.Yu., Bondarenko V.M., Yelinyevs'kyi V.Yu. (2015). Instytutysnye zabezpechennya ahrarynoho rynku yak chynnyk prodovol'choyi bezpeky [Institutional support of the agricultural market as a factor in food security]. *Ekonomichnyy analiz: zb. nauk. prats' – Economic analysis: Coll. Sciences. Works*. Ternopil': Vydavnycho-polihrafichnyy tsentr Ternopil's'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu «Ekonomichna dumka», Vol. 19, No 3, pp. 4-9 [in Ukrainian].
5. Datsiy O.I. (2004). Rozvytok innovatsiyanoi diyal'nosti v ahropromyslovomu vyrobnytstvi Ukrayiny [Development of innovative activity in agroindustrial production of Ukraine]. Kyiv: NNTs IAE, p. 428 [in Ukrainian].
6. Ilyashenko S.M. (2005). *Problemy upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemstva u tranzytyoniy ekonomitsi [Problems of management of innovative development of the enterprise in transitive economy]*. Sumy: Universytets'ka knyha, p. 582 [in Ukrainian].
7. Mytyay O.V. (2015). Analiz hotovnosti pidpryyemstv APK do innovatsiynoho rozvytku yak nevid'yemna skladova yikh konkurentospromozhnosti [Analysis of the readiness of agricultural enterprises to innovative development as an integral component of their competitiveness]. *Innovatsiyna ekonomika – Innovative economy*, No 3(58), pp. 122-129 [in Ukrainian].
8. Rossokha V.V., Husak O.M. (2011). *Formuvannya innovatsiyno-investytsiyanoi polityky v ahraryniy sferi ekonomiky [Formation of innovative-investment policy in the agrarian sphere of economy]*. Kyiv: NNTs IAE, p. 240 [in Ukrainian].
9. Sabluk P.T. (2015). Stan ta napryamy rozvytku ahrarynoi reformy [Status and directions of development of agrarian reform]. *Ekonomika APK – Ekonomika AIC*, No 2, pp. 10-18 [in Ukrainian].
10. Statystychnyy zbirnyk «Naukova ta naukovotekhnichna diyal'nist' v Ukrayini za 2014 r.» [Statistical publication «research and Scientific-technical activity in Ukraine in 2014»] / Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny – The state statistics service of Ukraine. ukrstat.org. Retrieved from http://ukrstat.org/uk/druk/katalog/kat_u/publ7_u.htm [in Ukrainian].
11. Shumpetter Y. (1992). *Teoriya ekonomicheskogo rozvitiya [The theory of economic development]*. Moscow: Progres, p. 455 [in Russian].
12. Yurchyshyn V.V. (2012). Innovatsiyni aspekty evolyutsiyi ekonomichnoyi nauky [Innovative aspects of the evolution of economic science]. *Ekonomika APK – Ekonomika AIC*, No 1, pp. 90-99 [in Ukrainian].

Аннотация

Крюкова И.А. Формирование механизма реализации инновационного потенциала бизнес-субъектов сферы агропромышленного производства

В статье обоснованы научно-методические аспекты формирования механизма реализации инновационного потенциала бизнес-субъектов агропромышленной сферы производства. Определены основные задачи механизма реализации инновационного потенциалу предприятий сектора. Обоснованы основные принципы взаимодействия составных элементов механизма реализации инновационного потенциала бизнес-структур АПП. Проведена оценка уровня инновационной активности современных предпринимательских структур агропромышленного производства. Проанализирована структура финансирования инноваций предприятий АПП. Предложена блок-схема реализации инновационного потенциала бизнес-субъектов агропромышленного производства на системных принципах потоковых методических концепций инновационного управления.

Ключевые слова: инновационный потенциал, механизм реализации инновационного потенциала, бизнес-субъекты, агропромышленное производство, инновационное развитие, инновационная активность.

Abstract

Kryukova I.A. Formation of the mechanism of realization of innovative potential of business entities in agricultural production

The scientifically-methodical aspects of forming of mechanism of realization of innovative potential of business entities of agro-industrial production sector are grounded in the article. The main task of the mechanism of realization of innovative potential of the enterprises of the sector have been defined. The basic principles of interaction of component elements of the mechanism of realization of innovative potential of business in structures agro-industrial production are justified here. The assessment of the level of innovative activity of modern entrepreneurial structures of the agricultural production is carried out. The structure of innovation financing companies of AIC is analyzed. The block diagram of realization of innovative potential of business entities IN AIC on the system streaming methodological principles of the concept of innovation management have been proposed.

Keywords: innovative potential, the mechanism of realization of innovative potential of business entities agricultural production, innovative development, innovative activity.

Стаття надійшла до редакції 05.04.2016 р.

